

Informacije / Info:

Turizem Škofja Loka / Tourist Board Škofja Loka

Kidričeva cesta 1a, 4220 Škofja Loka

T: +386 4 517 06 00

E: info@skofja-loka.com

W: www.skofja-loka.com

Turistično društvo Sorica / The Sorica Tourism Association

Spodnja Sorica 16, 4229 Sorica

E: td.sorica.info@gmail.com

W: www.sorica.si

			
Pot po Sorici	Izhodiščna točka / Starting point	3,7 km	1 - 1,5 h

Izdala / Published by: **Razvojna agencija Sora | PE Turizem Škofja Loka**

Vsebinska zasnova in besedilo / Contents and text: člani TD Sorica in Marija Demšar

Fotografije / Photos: Jana Kuhar, Jana Jocič, Aleksander Čufar, Matevž Lenarčič, arhiv

Turizma Škofja Loka, arhiv Groharjeve hiše.

Stare fotografije / Old photos: iz družinskih arhivov Ivana Kejžarja, Franca Kejžarja, Staneta Pintarja.

Oblikovanje / Design: Simon Pavlič

Prevodi / Translation: Adele Gray

Tisk / Print: GTO Košir

Naklada / Edition: 4000

Za vsebino informacij je odgovorna Razvojna agencija Sora d.o.o. Organ upravljanja, določen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS v obdobju 2007-2013, je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje.

POT PO
SORICI

— TEMATSKA POT —

PATH THROUGH SORICA

S tematsko potjo vam želimo prikazati delček soriške zgodovine in soriških zgodb ter vas opozoriti na nekaj najatraktivnejših točk v vasi. Vaše pozornosti je vredna tudi čudovita pokrajina, ki je navdihovala že slikarja Ivana Groharja.

Sorica je ena najbolj ljubkih slovenskih gorskih vasi, idilično letovišče z gorskimi tratami in macesnovimi gozdčki; visoko dvignjena nad sklepom Selške doline ima svež gorski zrak in višinsko sonce, kjer je megla redkost; povzdigujejo jo lepa in udobna sprehajališča, mnogovrstne gorske ture in izvrstni smučarski tereni. Treba je že mnogo sveta prepotovati, da najdete tako lep pogled na vas, kjer se na valovitem, rahlo dvignjenem pobočju belijo med zelenjem vrtov prijazne hiše, pokrite z modrim skrilom, nanje pa zviška gledajo drzno oblikovani vrhovi.

– RUDOLF BADJURA

Sorica se deli na Spodnjo in Zgornjo Sorico. Nad vasjo izvira reka Sora, blizu pa poteka tudi razvodje med Črnim in Jadranskim morjem. Nad vasjo se vzpenjajo vrhovi Lajnarja (1.594 m), Drauha (1.547 m), Tonderškofla (1.326 m) in Erblca (1.306 m).

Sorico so naselili **priseljenci s Tirolske**; na to območje so jih v 13. stoletju naselili freisinški škofje. Ustno izročilo pravi, da naj bi v začetku v Sorico prišlo le osem ljudi. Našli naj bi popolnoma zaraslo pokrajino. Na Gosarjevem Piglnu so zlezli na lipo, da preizkusijo veter in ugotovijo, ali bo ozemlje rodovitno ali ne. Ker jim je veter ugajal, so se odločili, da se tu naselijo, lipo pa so posekali in iz nje naredili mizo.

Na tirolske priseljence še vedno spominjajo ledinska imena ter primki. Prebivalci so zaradi odmaknjene lege vasi dolgo ohranili svoje narečje, ki ga lahko v lokalni govorici začutite še danes. Narečje se je najdlje, skoraj do prve svetovne vojne, ohranilo v bližnji vasi Spodnje Danje. Učitelj iz Sorice je za učence te vasi sestavke iz abecednika dal prevesti v danjarsko govorico.

Me moude moudarji fri aufštenajo. Na okšel nejmajo getonglato žejgnžo in frbindajo kumpf. Fro genajo na moud. (Ob košnji kosci zgodaj vstajajo. Na ramo vzamejo sklepano koso in si opašejo osir. Veselo odrinejo kosit.)

Na povezanost priseljencev z domovino kažejo tudi romanja v Inni-chen, na katera so soriški odposlanci hodili vsaka tri leta (dokler so bili naši kraji pod avstrijsko oblastjo). Tam so v cerkvi darovali svečo in kefergeld – denar za varovanje polj pred škodljivci.

Pot po Sorici se začne pri informativni tabli, ki stoji med Groharjevo hišo in Gostiščem Macesen. V Groharjevi hiši se je leta 1867 rodil slikar Ivan Grohar. V hiši sta danes urejeni Groharjeva spominska zbirka in galerija. Ogledate si lahko tudi etnografsko zbirko predmetov, ki so jih nekdanj pri svojem delu uporabljali kmetje in obrtniki. Obrt se je v Sorici hitro razvijala, predvsem med kajžarji. Na živahno obrtniško življenje nakazujejo hišna imena in priimki (Bognar, Gošplar, Šoštar, Žnajdar, Pintar ...).

Pot nato vodi skozi Spodnjo Sorico (po domače »Nidre«), po strmini čez »Lajšto«. Po pripovedih starih Soričanov naj bi tu okrog hodil mož brez glave, zato le previdno. Na dnu »Lajšte« v križišču zavijete desno, kjer se vam odpre pogled na cerkev sv. Nikolaja. Od tam se odpravite proti glavni cesti in se na vrhu ustavite pri spomeniku Ivana Groharja.

Glavno cesto prečkate pri kapelici in nadaljujete po kolovozni poti, ki vodi proti **cerkvi sv. Nikolaja**. Cerkev v Sorici se omenja že v urbarju iz leta 1501. V drugi polovici 17. stoletja je bila stavba temeljito predelana, današnji baročni izgled je iz 18. stoletja. Najpomembnejše umetniško delo je stropna freska Zadnje večerje, delo Janeza Šubica iz Poljan. Tudi Ivan Grohar je več svojih del namenil domači cerkvi, predvsem po zaslugi župnika Antona Jamnika, ki je Groharja spodbujal pri razvijanju njegovega talenta in ves čas njegove kariere. Okoli pokopališkega zidu stojijo **štiri mogočne lipe**, njihova starost je ocenjena na okoli 500 let. Na pokopališču v Sorici so posneli tudi prizor Metinega pogreba v filmu Cvetje v jeseni. Blizu cerkve stoji mežnarija, v njej je bila med leti 1854 in 1892 osnovna šola, ki so jo obiskovali otroci iz Spodnje in Zgornje Sorice ter iz Spodnjih Danj, pouk pa je potekal v slovenskem jeziku. Po letu 1892 se je šola preselila v stavbo današnje šole.

2,8 metra visok kip Ivana Groharja, delo kiparja Toneta Logondra, so tu postavili leta 1981, avtor pa je zanj dobil gorenjsko Prešernovo nagrado.

Od cerkve se vračate ob glavni cesti proti izhodišču poti. Namesto da zavijete nazaj k tabli, pot nadaljujete kar naravnost navkreber proti Zgornji Sorici. Pod šolo zavijete levo navzdol v dolino reke Sore, kjer so včasih stali številni mlini in žage. Po ustnem izročilu in po ostankih nekdanjih mlinov in žag sodeč naj bi bilo v soriških vaseh pred elektrifikacijo kar 35 mlinov, od tega v sami Sorici 17.

Leta 1911 je bila v Sorici ustanovljena Električna strojna zadruga, v naslednjem letu pa je v vasi začela obratovati elektrarna, tretja v Selški dolini. Prva žarnica v centrali je posvetila 14. 2. 1912.

Prečkate most, takoj za mostom pa zavijete desno v hrib do Liparjeve hiše. Lastnik v njej hrani bogato zbirko starih predmetov, ki vam jih bo, če bo doma, z veseljem pokazal. Pot nato nadaljujete po grebenu. Na desni strani se odpre razgled na Zgornjo Sorico, na levi pa se vidi h Kejžarju, kjer je bilo eno izmed prizorišč snemanja filma Lucija. Za Sorico lahko rečemo, da spada med **največkrat posnete slovenske vasi**, saj so tu snemali filme Lucija, Cvetje v jeseni, Ljubezzen nam je vsem v pogubo ter Pastirce.

Preden pridete do glavne ceste, se lahko spočijete na klopi in uživajte v razgledu. Pot nadaljujete desno po glavni cesti in ob prvem odcepu spet zavijete desno v vas, greste mimo »Keržarja« in ponovno prečkate reko Soro. Pot vas bo nato vodila skozi Zgornjo Sorico – »Erble«, »Drfle« in »Trmavn« nazaj proti izhodišču. V Zgornji Sorici lahko pokukate tudi skozi vrata **ateljeja in galerije Urša**, kjer ustvarja domači slikar Miro Kačar.

Oglejte si še:

- Sprehod do slapa Šprucar
- Sprehod po Groharjevi poti
- Slikarske ali glasbene delavnice v Groharjevi hiši
- Sprehod po Poti stavbne dediščine
- Obisk Soriške planine (poleti in pozimi)
- Ogled Spodnjih Danj s cerkvijo sv. Marka
- Vzpon na Ratitovec (izhodišče Zgornje Danje, 2 uri)
- Obisk Zalega Loga in tematske poti Pot v Sušo
- 9. etapa Loške kolesarske poti Po sončnih pobočjih Ratitovca

Gostinska ponudba v bližini:

- Gostišče Macesen, Sorica
- Litostrojska koča, Soriška planina
- Brunarica, Soriška planina
- Okrepčevalnica Podrošt

